

Svoboda v Kristu (Ř 8)

Základní verš

„Nyní však není žádného odsouzení pro ty, kteří jsou v Kristu Ježíši.“ (Ř 8,1)

Osmá kapitola Listu Římanům je odpovědí na sedmou kapitolu, ve které Pavel mluvil o frustraci, neúspěchu a odsouzení. V osmé kapitole již není žádné odsouzení. Namísto něj přichází svoboda a vítězství – díky Ježíši Kristu.

V sedmé kapitole se Pavel snažil ukázat, že ten, kdo v životě odmítne Krista, nebude mít ve svém snažení úspěch. Zůstane otrokem hříchu a nebude schopen kráčet lepší cestou. V osmé kapitole připomíná, že Ježíš Kristus nám nabízí vysvobození z hříchu a dává nám svobodu dělat správná rozhodnutí.

Dále Pavel vysvětluje, že za tuto svobodu bylo nutné zaplatit vysokou cenu. Kristus jako Boží Syn vzal na sebe lidskou přirozenost. To byl jediný způsob, jak se nám mohl přiblížit. Tím se stal nejen naším příkladem, ale především tím, kdo se za nás obětoval. Přišel „v těle, jako má hříšný člověk“ (Ř 8,3), „aby tak spravedlnost požadovaná zákonem byla naplněna v nás“ (Ř 8,4). Jinými slovy, Kristus svým vítězstvím nad hříchem – a naplněním všech požadavků zákona – umožnil všem, kteří v něj věří, aby také zvítězili nad hříchem. Ne však proto, aby byli spaseni, ale právě proto, že jsou spaseni. Poslušnost zákona nemá být – a ani nemůže být – cestou ke spasení. To bylo poselství nejen apoštola Pavla Římanům, ale i Martina Luthera celému světu. A přesně takové musí být i naše poselství.

V této lekci se budeme podrobněji zabývat pouze prvními 17 verši osmé kapitoly. Pokud vám to čas dovolí, přečtěte si i zbytek této kapitoly, která obsahuje krásná ujištění o Boží lásce. Tyto verše nádherným způsobem hovoří o naději. Povzbuzují nás, že „v tom ve všem slavně vítězíme mocí toho, který si nás zamiloval“ (Ř 8,37). Tato naděje je postavena na jistotě lásky toho, který „neušetřil svého vlastního Syna, ale za nás za všechny jej vydal...“ (Ř 8,32).

Budování společenství

- ▶ **Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?**
- ▶ **Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.**

Být v Ježíši Kristu (Ř 8,1.2)

¹Nyní však není žádného odsouzení pro ty, kteří jsou v Kristu Ježíši, ²neboť zákon Ducha, který vede k životu v Kristu Ježíši, osvobodil tě od zákona hříchu a smrti. (Ř 8,1.2)

Osobní studium

Přečti si text Ř 8,1. Jak rozumíš výrazu „není žádné odsouzení“? O jaké odsouzení jde a za co? Proč je to dobrá zpráva?

Slovní spojení „v Ježíši Kristu“ (nebo jen „v Kristu“) je v Pavlových listech velmi časté. Když je člověk „v Kristu“, znamená to pro Pavla, že přijal Krista za svého Spasitele. Takový člověk Kristu bezvýhradně důvěřuje a rozhodl se, že bude následovat i Ježíšův způsob života. Výsledkem je blízké osobní společenství s Kristem.

Život „v Kristu“ je zde představen jako protiklad života „podle těla“. Pavel takto v předchozí kapitole popisoval člověka v otroctví hříchu, který je odsouzen k smrti (Ř 7,11.13.24). Takový člověk prožívá ubohý život ve službách „zákona hříchu“ (Ř 7,23–25).

Potom však člověk odevzdá svůj život Ježíši. Jeho postavení před Bohem se najednou změní. Ten, kdo měl být odsouzen za přestoupení zákona, je nyní díky spravedlnosti Ježíše Krista v Božích očích tak dokonalý, jako kdyby nikdy nezhřešil. Už mu nehrozí odsouzení. Ne však proto, že by byl sám neviný, bezhříšný nebo že si zasluhuje věčný život, ale proto, že přijal ten největší dar – spravedlivý život Ježíše Krista.

Tím však dobrá zpráva Listu Římanům nekončí.

Přečti si text Ř 8,2. Co člověka osvobozuje od otroctví hříchu? Jakou s tím máš zkušenost ty?

„Zákon Ducha, který vede k životu“ zde znamená Kristův plán na záchranu lidstva. V protikladu k němu Pavel v 7. kapitole psal o zákonu, který vede k smrti. Kristův zákon však přináší život a svobodu.

Aplikace

„Každý, kdo se nechce odevzdat Bohu, se dostává pod vládu jiné moci. Nepatří sám sobě. Může sice hovořit o svobodě, ale žije v nejstrašnějším otroctví... Člověk si namlouvá, že se řídí jen svým vlastním přesvědčením, ve skutečnosti se však podřizuje vůli knížete temnoty. Kristus přišel vysvobodit lidstvo z otroctví hříchu.“ (DA 466; TV 298) Jsi „otrok“, nebo jsi svobodný v Kristu? Jak můžeš získat v této otázce jistotu?

Na co zákon nestačil? (Ř 8,3.4)

³Bůh učinil to, co bylo zákonu nemožné pro lidskou slabost: Jako oběť za hřích poslal svého vlastního Syna v těle, jako má hříšný člověk, aby na lidském těle odsoudil hřích, ⁴a aby tak spravedlnost požadovaná zákonem byla naplněna v nás, kteří se neřídíme svou vůlí, nýbrž vůlí Ducha. (Ř 8,3.4)

Osobní studium

Přestože zákon (morální, ale i ceremoniální) je „dobrý“, jednu věc nám sám o sobě nemůže zajistit – nemůže nás uchránit před odsouzením a smrtí, kterou přináší hřích. Na to nezbytně potřebujeme Ježíše.

Co podle úvodních veršů pro nás nemohl udělat zákon, ale jen Kristus?

Bůh nabídl světu lék – „poslal svého vlastního Syna v těle, jako má hříšný člověk, aby na lidském těle odsoudil hřích“ (8,3). Kristovo vtělení bylo důležitým krokem v plánu záchranu. Je správné, pokud zdůrazňujeme Ježíšův kříž, ale v rámci velkého plánu naší záchranu byl velmi důležitý i jeho život „v těle“.

Díky tomu, že Bůh poslal Ježíše, můžeme i my nyní naplnit požadavky zákona. Zatímco jsme byli „pod zákonem“ (Ř 6,14), nebylo to pro nás možné, ale „v Kristu“ to možné je.

Nesmíme přitom zapomenout na to, že ani tehdy, když jsme „v Kristu“ schopni plnit požadavky zákona, si tím své spasení nijak nezajišťujeme. Takovou možnost nemáme a nikdy ani mít nebudeme. Znamená to, že žijeme novým životem, ke kterému nám Bůh dává sílu; životem, ve kterém jsme „ukřižovali sami sebe se svými vášněmi a sklony“ (Ga 5,24). Díky Boží proměňující milosti se tak v nás může odrážet Kristův charakter.

Verš Ř 8,4 (ČSP) hovoří o těch, kteří „nechodí podle těla“. Slovo „tělo“ zde označuje nezměněnou osobnost. Žít „podle těla“ (Ř 8,5; ČSP) znamená nechat se ovládat sobeckými touhami. Žít „podle Ducha“ naopak znamená naplňovat požadavky zákona. To je možné jen díky pomoci Ducha svatého. Jen v Ježíši Kristu můžeme najít svobodu, která nám umožní dělat to, co vyžaduje zákon. Bez Krista to není možné. Člověk, který žije v otroctví hříchu, není schopen činit dobro, ani kdyby se pro to sám rozhodl (Ř 7,15.18).

Aplikace

V životě procházíme různými obdobími. Jak se ti právě teď daří žít podle požadavků Božího zákona? (Tato otázka nemá nic společného se snahou být zachráněn na základě svých skutků!) Co ti tvá odpověď prozrazuje o tom, jak Bůh ve své milosti mění tvůj život? Kolik prostoru jsi ochoten dát Kristu ve svém životě, aby ho mohl měnit?

Vliv těla, nebo Ducha? (Ř 8,5–8)

⁵Ti, kdo dělají jen to, co sami chtějí, tíhnou k tomu, co je tělesné; ale ti, kdo se dají vést Duchem, tíhnou k tomu, co je duchovní. ⁶Dát se vést sobectvím znamená smrt, dát se vést Duchem je život a pokoj. ⁷Soustředění na sebe je Bohu nepřátelské, neboť se nechce ani nemůže podřídít Božímu zákonu. ⁸Ti, kdo žijí jen z vlastních sil, nemohou se líbit Bohu. (Ř 8,5–8)

Osobní studium

Jaké je základní poselství těchto veršů? Pokus se ho vyjádřit vlastními slovy. Co ti tento text říká o způsobu tvého života? Kam podle Pavla dojdeme, pokud se necháme „vést sobectvím“?

Těchto několik veršů nám poukazuje na dva druhy smýšlení a postojů. Jsou lidé, kteří se nechají ovládat svými přirozenými touhami, zatímco druhá skupina lidí se nechá vést Božím Duchem. V důsledku toho je i jejich život odlišný. Nechat se ovládat tělesnými věcmi v konečném důsledku znamená žít v nepřátelství vůči Bohu. Takový člověk totiž netouží po životě podle Boží vůle. Pavel zde chce opět jasně zdůraznit myšlenku, že bez Krista není možné zachovávat Boží zákon – a to ani při nejlepší vůli a úsilí.

Pavlovým hlavním záměrem bylo přesvědčit své židovské přátele, že v životě potřebují více než jen Tóru (zákon). Jejich každodenní chování bylo důkazem, že ačkoliv měli přístup k Božímu poselství, dopouštěli se stejných hříchů jako pohané (Ř 2). Toto je mělo vést k pochopení, jak naléhavě potřebují Mesiáše, Zachránce. Bez něho by zůstali otroky hříchu, neschopní vymanit se z jeho nadvlády.

Takto Pavel odpověděl lidem, kteří nemohli pochopit, že poselství Starého zákona již není pro jejich záchranu dostatečné. To, co dosud dělali, bylo naprosto správné a dobré, ale – potřebovali ještě přijmout Mesiáše.

Aplikace

Zamysli se nad svým životem v průběhu uplynulých 24 hodin. Projevoval se v něm spíše vliv „sobectví“, nebo „Ducha“? Pokud si uvědomuješ svá selhání a pády, pak i pro tebe zaznívá poselství evangelia – Ježíš je i tvým Spasitelem. Miluje tě a svou milostí chce změnit tvůj život.

Kristus v nás (Ř 8,9–14)

⁹Vy však nejste živi ze své síly, ale z moci Ducha, jestliže ve vás Boží Duch přebývá. Kdo nemá Ducha Kristova, ten není jeho. ¹⁰Je-li však ve vás Kristus, pak vaše tělo sice podléhá smrti, protože jste zhřešili, ale Duch dává život, protože jste ospravedlněni. ¹¹Jestliže ve vás přebývá Duch toho, který Ježíše vzkřísil z mrtvých, pak ten, kdo vzkřísil z mrtvých Krista Ježíše, obživí i vaše smrtelná těla Duchem, který ve vás přebývá. ¹²A tak, bratři, jsme dlužní, ale ne sami sobě, abychom museli žít podle své vůle. ¹³Vždyť žijete-li podle své vůle, spějete k smrti; jestliže však moci Ducha usmrcujete hříšné činy, budete žít. ¹⁴Ti, kdo se dají vést Duchem Božím, jsou synové Boží. (Ř 8,9–14)

Osobní studium

Pavel v tomto textu dále rozvíjí myšlenku dvou způsobů života. Lidé se mohou rozhodnout nechat se vést Božím Duchem, nebo svými vlastními hříšnými sklony. Jedna cesta vede k věčnému životu, druhá k věčné smrti. Třetí možnost neexistuje. Ježíš to jasně vyjádřil slovy: „Kdo není se mnou, je proti mně“ (Mt 12,30). Jednoznačněji a zřetelněji se to už vyjádřit nedá.

Ten, kdo žije „Duchem“, nežije „podle těla“. Duch Boží takového člověka vede a dává jeho životu směr. Pavel ho také nazývá Kristovým Duchem. Snad proto, že reprezentuje Krista. Jeho prostřednictvím Kristus přebývá v každém věřícím člověku (Ř 8,9,10).

V těchto verších se Pavel vrací k obrazu, který použil v 6. kapitole. Mluví o tom, že naše „smrtelné tělo“, které slouží hříchu, je při křtu symbolicky pohřbeno: „Starý člověk v nás byl spolu s ním ukřižován“ (Ř 6,6). Ale protože křest nesymbolizuje jen pohřbení starého člověka, ale i vzkříšení, pokřtěný člověk vstává, aby mohl žít novým životem. Toto „pohřbení“ starého způsobu života je rozhodnutím, které děláme každý den. Bůh nám nebere naši svobodu a možnost rozhodnout se. Pavel vyzývá křesťany v Kolosách: „Proto umrtvujte své pozemské sklony...“ (Ko 3,5).

I po obrácení stále zápasíme s hříchem. Rozdíl je v tom, že člověk, v němž přebývá Boží Duch, nyní dostává novou sílu k vítězství. Není jen zázračně vysvobozen z otroctví hříchu, ale ani v budoucnu nemusí být jeho otrokem a sloužit mu.

Aplikace

Uvažuj nad myšlenkou, že Boží Duch, který Ježíše vzkřísil z mrtvých, chce přebývat i v tobě a změnit tvůj život. Jak si představuješ obrovskou moc a možnosti, které ti Boží Duch nabízí? Proč je někdy obtížné přijímat Boží nabídku na změnu života?

Přijetí do Boží rodiny (Ř 8,15–17)

¹⁵Nepřijali jste přece Ducha otroctví, abyste opět propadli strachu, nýbrž přijali jste Ducha synovství, v němž voláme: Abba, Otče! ¹⁶Tak Boží Duch dosvědčuje našemu duchu, že jsme Boží děti. ¹⁷A jsme-li děti, tedy i dědicové – dědicové Boží, spoludědicové Kristovi; trpíme-li spolu s ním, budeme spolu s ním účastni Boží slávy. (Ř 8,15–17)

Osobní studium

Vysvětlí vlastními slovy rozdíl mezi „Duchem otroctví“ a „Duchem synovství“. Proč můžeš mít jistotu, že jsi Božím dítětem?

Zachráněný člověk se nachází v nové situaci, kterou List Římanům ilustruje adopcí do Boží rodiny. Je osvobozen od strachu. Otrok musí sloužit svému pánovi a žije v trvalém strachu. I když mu slouží celá léta, nemá naději, že se jeho situace v budoucnu zlepší.

V úplně jiné situaci se nachází ten, kdo do svého života přijal Ježíše. Od této chvíle je totiž rozhodnut sloužit mu zcela dobrovolně. V této službě neprožívá strach, protože „dokonalá láska strach zahání“ (1J 4,18). Nejkrásnější poselství v této zprávě je, že když nás Bůh přijal za své děti, získáváme nárok na neuvěřitelně vzácné dědictví.

„Duch otroctví je výsledkem našeho úsilí žít v souladu s náboženskými předpisy a plnit požadavky zákona vlastní silou. Jedinou nadějí na úspěch máme v případě, že uzavřeme stejnou smlouvu jako Abraham – smlouvu milosti skrze víru v Ježíše Krista.“ (6BC 1077)

Boží Duch nás ujišťuje, že nás Bůh opravdu přijímá. Řídit se v životě na základě pocitů sice není zcela bezpečné, ale Boží vstup do našeho života můžeme pocítit i tímto způsobem. Ten, kdo v životě upřímně přijal nabídku Božího slova, pocítí ve svém nitru ujištění o tom, že je Božím dítětem.

Verš Ř 8,17 nám říká, že jsme „dědicové“. Patříme do Boží rodiny a jako Boží děti dostaneme od našeho Otce úžasné dědictví. Ničím jsme si ho nezasloužili; dostáváme ho jen z milosti na základě toho, co pro nás udělal Ježíš.

Aplikace

Jak bys na stupnici od jedné do deseti vyjádřil svou blízkost Bohu (1 – nejdále, 10 – nejbliže)? Proč je důležité cítit se blízko Bohu a prožívat jeho přijetí? Co člověku pomáhá „přiblížit se“ k Bohu? Co bys řekl člověku, který zná Boha jako neznámého vládce, ze kterého má navíc strach, a ne jako milujícího Otce, za kterým můžeme přijít s každým problémem?

Podněty k zamyšlení

„Plán spasení nenabízí věřícím zde na zemi život bez problémů a utrpení. Vyzývá věřící, aby následovali Krista na cestě sebezapření a potupy. ... Právě tehdy, když se objeví potíže, začíná se v životě jeho lidu projevovat Kristův charakter. ... Pokud prožíváme utrpení jako kdysi On, Kristus nás prostřednictvím něj vychovává a připravuje na to, abychom s ním jednou mohli být v jeho slávě.“ (Ellen G. Whiteová v 6BC 568.569)

„Záchranné lano, spuštěné od Božího trůnu, je dost dlouhé na to, aby dosáhlo do té největší hlubiny. Kristus může vytáhnout i toho největšího hříšníka z hluboké jámy úpadku a učinit ho Božím dítětem a dědicem nehynoucího dědictví.“ (7T 229)

„Ten, jehož ctílo celé nebe, přišel na tento svět, aby jako člověk jasně ukázal padlým andělům i obyvatelům bezhříšných světů, že s Boží pomocí může každý člověk kráčet cestou poslušnosti Božích přikázání... Náš Spasitel za nás zaplatil výkupné. Nikdo nemusí zůstat v satanově otroctví. Všemocný Kristus přichází za námi, aby nám pomohl.“ (1SM 309)

Otázky k rozhovoru

1. *Uvažujte chvíli o uvedených citátech. Jakou naději vyjadřují? Jak se tato zaslíbení mohou stát v našem životě realitou? Co nám v tom může bránit?*
2. *Jak vypadá život člověka, který „tíhne k tomu, co je tělesné“ (Ř 8,5)? K čemu nás vede Duch? Vede vás to, co děláte, sledujete, posloucháte nebo čtete, k tomu, co je duchovní? Kdy je tomu spíše naopak?*
3. *Přemýšlejte opět o tom, že ve velkém vesmírném konfliktu může člověk stát jen na jedné ze dvou stran. Není to příliš zjednodušené a černobílé? Jak může toto vědomí ovlivnit naše každodenní rozhodování i v „malých“ věcech?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:
